ZBIERKA ZÁKONOV
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1951

Vyhlásené: 30.07.1951 Vyhlásená verzia v Zbierke zákonov Slovenskej republiky

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

64.

Zákon

zo dňa 11. júla 1951,

ktorým sa menia a doplňujú predpisy o znárodnení obchodných podnikov.

Národné shromaždenie Československej republiky usnieslo sa na tomto zákone:

Čl. I.

Zákon č. 118/1948 Sb., o organizácii veľkoobchodnej činnosti a o znárodnení veľkoobchodných podnikov, sa mení a doplňuje takto:

1. § 4 ods. 1 znie:

„(1) Veľkoobchodnou činnosťou poverí minister vnútorného obchodu národné podniky obchodné a výnimočne môže poveriť aj iné podniky alebo orgány, pričom zároveň určí rozsah tejto činnosti.“

2. § 4 ods. 3 sa zrušuje.

3. § 6 ods. 1 znie:

„(1) Minister vnútorného obchodu môže znárodniť zoštátnením s účinnosťou od 1. januára 1948 alebo odo dňa neskoršieho niektoré podniky prevádzajúce veľkoobchodnú činnosť.“

4. Za § 8 sa vkladá nový § 8a tohto znenia:

„§ 8a.

Pokiaľ v odbore pôsobnosti ministra vnútorného obchodu sa majetok znárodnený podľa tohto zákona nepoužije na zriadenie národného podniku alebo na začlenenie do národného podniku, alebo pokiaľ taký majetok nebude sverený do správy orgánom v odbore jeho pôsobnosti, môže minister vnútorného obchodu taký majetok po dohode s ministrom financií a iným ministrom previesť do právomoci tohto ministra, aby o ňom urobil opatrenie vo vlastnom odbore pôsobnosti, alebo ho môže sveriť do správy komunálnym podnikom alebo za náhradu určenú podľa § 13 ho prenechať iným právnickým osobám.“

5. § 10 znie:

„§ 10.

(1) Národný podnik, do ktorého sa začleňuje majetok znárodneného podniku vstupuje v deň prevzatia do jeho záväzkov. Ak sa začlení majetok do niekoľkých národných podnikov, určí minister vnútorného obchodu, do ktorých záväzkov vstúpia jednotlivé národné podniky.

(2) Ak sverí minister vnútorného obchodu znárodnený majetok do správy orgánom v odbore svojej pôsobnosti, určí zároveň po dohode s ministrom financií, ktoré záväzky s týmto majetkom prechádzajú, a to dňom prevzatia majetku.

(3) Národný podnik, do ktorého sa začleňuje majetok znárodnený podľa § 8 ods. 3 a ods. 4 písm. b), ktorý patril niekomu inému než vlastníkovi podniku, vstupuje do záväzkov vyplývajúcich z práv viaznúcich na tomto majetku, a to v rozsahu a za podmienok určených o tom v predpisoch vykonávajúcich dekrét prezidenta republiky č. 100/1945 Sb., o znárodnení baní a niektorých priemyslových podnikov, v znení predpisov ho meniacich a doplňujúcich (ďalej len „dekrét“). Tie isté predpisy platia aj pre úpravu prechodu takých záväzkov, ak sa majetok sverí do správy orgánom v odbore pôsobnosti ministra vnútorného obchodu alebo podľa § 8a prevedie do právomoci iného ministra alebo sverí do správy komunálnemu podniku alebo prenechá inej právnickej osobe.

(4) Minister vnútorného obchodu môže po dohode s kompetentným ministrom a ministrom financií urobiť opatrenie o prechode záväzkov patriacich ku znárodnenému majetku, ktorý bol podľa § 8a prevedený do právomoci iného ministra alebo sverený do správy komunálnemu podniku alebo ponechaný inej právnickej osobe.

(5) K záväzkom znárodneného podniku nepatria záväzky, podľa ktorých má majetok tohto podniku alebo jeho časť prejsť po dni začiatku účinnosti tohto zákona na tretiu osobu. Za záväzky znárodneného podniku sa nepokladajú ani osobné dane, dávky a poplatky bývalého vlastníka; také záväzky neprechádzajú s majetkom, ktorý bol začlenený do národného podniku alebo sverený do správy orgánom podľa odseku 2 alebo s ktorým bolo urobené opatrenie alebo ktorý bol prenechaný podľa § 8a, ani sa nemožno uspokojiť, pokiaľ ide o ne, z majetku znárodneného podniku. Osobnými daňami a dávkami sa rozumejú daň dôchodková, vojnový príspevok, daň rentová priamo vyberaná, daň z majetku podľa vládneho nariadenia č. 410/1942 Sb., majetkové dávky podľa zákona č. 134/1946 Sb., o dávke z majetkového prírastku a o dávke z majetku, v znení zákonov ho meniacich a doplňujúcich, a mimoriadne dávky podľa zákona č. 185/1947 Sb., o mimoriadnej jednorázovej dávke a mimoriadnej dávke z nadmerných prírastkov na majetku, v znení zákona č. 180/1948 Sb. Spôsob úhrady týchto osobných daní a dávok určí Ministerstvo financií vyhláškou v príslušnom úradnom liste.

(6) Pri záväzkoch, ktoré sú hospodársky neodôvodnené, počítajúc do toho záväzky zo služobných smlúv, zaručujúce zamestnancom neprimerane vysoké platy, zaopatrovacie požitky, odbavné a pod., môže sa národný podnik domáhať zrušenia alebo inej primeranej úpravy. Ak nedôjde o tom k dohode, rozhodne rozhodcovský súd zriadený podľa zákona č. 228/1946 Sb., o rozhodcovských súdoch pre úpravu niektorých záväzkov národných podnikov, v znení zákona č. 272/1948 Sb. Ustanovenia viet prvej a druhej platia primerane tiež, ak ide o záväzky, ktoré prechádzajú so sverením znárodneného majetku do správy orgánom podľa odseku 2 alebo ktoré prechádzajú podľa odseku 4.

(7) Pokiaľ z opatrenia, ktorým sa znárodnený majetok sveruje do správy orgánom v odbore pôsobnosti ministra vnútorného obchodu alebo iného ministra, nevyplýva nič iné, neurčí štát za záväzky znárodneného podniku, ani keď dôjde k úprave záväzkov podľa § 11.“

6. § 11 zneje:

„§ 11.

Ak je majetok znárodneného podniku ku dňu prevzatia predlžený, môže národný podnik požiadať súd, aby do výšky všeobecnej ceny aktív predlženého majetku podniku upravil ku

dňu prevzatia uspokojenie záväzkov patriacich k tomuto majetku a určil ich sročnosť, prihliadajúc na hospodárske možnosti národného podniku. To platí obdobne i o komunálnom podniku alebo inej právnickej osobe, ktorým bol majetok znárodneného podniku sverený do správy alebo ponechaný podľa § 8a.“

7. § 12 ods. 2 zneje:

„(2) Odporovať možno do 3 rokov od prevzatia podniku. Inak platia ustanovenia §§ 46 až 52 občianskeho zákonníka č. 141/1950 Sb.“

8. § 13 zneje:

„§ 13.

(1) Pokiaľ nie je ustanovené inak, prislúcha na majetok znárodnený podľa tohto zákona a za majetkové podstaty (ich časti), prevedené do vlastníctva národného podniku podľa § 9, náhrada; platia o nej primerane ustanovenia §§ 7 až 11 dekrétu.

(2) Náhrada sa neposkytuje osobám, ktoré boly alebo budú odsúdené pre taký trestný čin alebo potrestané pre taký priestupok, ktorými prejavily nepriateľský postoj k ľudovodemokratickému poriadku republiky alebo k jej socialistickej výstavbe.“

9. § 14 ods. 6 sa nahradzuje novým odsekom tohto znenia:

„(6) Rozsah majetku, ktorý štát nadobudol konfiškáciou a s ktorým sa robí opatrenie podľa odseku 1, určí Ministerstvo vnútorného obchodu po dohode s Ministerstvom financií.“

10. § 14 ods. 7 a 8 sa zrušujú.

11. Ustanovenie § 21 sa nahradzuje novým ustanovením tohto znenia:

„§ 21.

Právne úkony a úradne úkony potrebné na vykonávanie tohto zákona sú oslobodené od poplatkov a dávok. Toto oslobodenie neplatí však pri obchodnej činnosti znárodneného podniku a pri opatreniach urobených likvidátorom pri likvidácii právnickej osoby alebo spoločnosti.“

12. Označenie dielu VI a jeho nadpis sa vypúšťajú.

13. Za § 21 sa vkladá nový § 22 tohto znenia:

„§ 22.

Výťažky (dôchodky) dosiahnuté zo znárodneného podniku až do dňa prevzatia sú súčasťou základu pre vyrubenie dane dôchodkovej, všeobecnej a zvláštnej dane zárobkovej a dane rentovej posledného vlastníka znárodneného podniku pred jeho znárodnením.“

Čl. II.

Zákon č. 120/1948 Sb., o znárodnení obchodných podnikov s 50 alebo viacerými činnými osobami, sa mení a dopĺňuje takto:

1. V ustanovení § 1 ods. 2 písm. b) sa vypúšťajú slová „ktoré dňa 1. januára 1948 boly“.

2. § 1 ods. 3 zneje:

„(3) Minister vnútorného obchodu určí, ktoré podniky boly podľa odseku 1 znárodnené.“

3. Ustanovenie § 4 sa nahradzuje novým ustanovením tohto znenia:

„§ 4.

Ustanovenia §§ 8, 8a, §§ 10 až 13, §§ 17 a 18 a §§ 20 až 22 zákona č. 118/1948 Sb., v znení čl. I platia primerane i pre veci upravené týmto zákonom.“

4. §§ 5 až 8, § 9 ods. 7 a 8, §§ 12 až 14 sa zrušujú.
5. § 9 ods. 6 sa nahradzuje novým odsekom tohto znenia:

„(6) Rozsah majetku, ktorý štát nadobudol konfiškáciou a s ktorým sa robí opatrenie podľa odseku 1, určí Ministerstvo vnútorného obchodu po dohode s Ministerstvom financií.“

Čl. III.

Zákon č. 122/1948 Sb., o organizácii a znárodnení cestovných kancelárií, sa mení a doplňuje takto:

1. § 2 zneje:

„§ 2.

Minister vnútorného obchodu môže znárodniť zoštátnením s účinnosťou od 1. januára 1948 alebo odo dňa neskoršieho podniky prevádzajúce v úplnom alebo obmedzenom rozsahu cestovné kancelárie.“

2. Ustanovenie § 4 sa nahradzuje novým ustanovením tohto znenia:

„§ 4.

Ustanovenia §§ 8, 8a až 13, §§ 17 a 18 a §§ 20 až 22 zákona č. 118/1948 Sb., v znení čl. I platia primerane i pre veci upravené týmto zákonom.“

3. §§ 5 až 9, § 10 ods. 6, §§ 13, 14 a 16 sa zrušujú.
4. § 10 ods. 5 sa nahradzuje novým odsekom tohto znenia:

„(5) Rozsah majetku, ktorý štát nadobudol konfiškáciou a s ktorým sa robí opatrenie podľa odseku 1, určí Ministerstvo vnútorného obchodu po dohode s Ministerstvom financií.“

Čl. IV.

Zákon č. 124/1948 Sb., o znárodnení niektorých hostinských a výčapníckych podnikov a ubytovacích zariadení, sa mení a doplňuje takto:

1. § 3 zneje:

„§ 3.

Minister vnútorného obchodu určí, ktoré podniky boly týmto zákonom znárodnené.“

2. V ustanovení § 4 ods. 1 písm. a) sa vypúšťajú slová „ktoré dňa 1. januára 1948 boly.“
3. Ustanovenie § 7 sa nahradzuje novým ustanovením tohto znenia:

„§ 7.

Ustanovenia §§ 8, 8a až 13, §§ 17 a 18 a §§ 20 až 22 zákona č. 118/1948 Sb., v znení čl. I platia primerane i pre veci upravené týmto zákonom.“

4. §§ 8 až 11, § 12 ods. 6 a 7, §§ 15 až 17 sa zrušujú.
5. § 12 ods. 5 sa nahradzuje novým odsekom tohto znenia:

„(5) Rozsah majetku, ktorý štát nadobudol konfiškáciou a s ktorým sa robí opatrenie podľa odseku 1, určí Ministerstvo vnútorného obchodu po dohode s Ministerstvom financií.“

Čl. V.

Minister vnútorného obchodu môže po dohode s ministrami vnútra a financií preniesť na krajské národné výbory pôsobnosť vo veciach

a) vynímania jednotlivých majetkových kusov, majetkových súborov alebo práv zo znárodnenia, pokiaľ nie sú nevyhnutne potrebné na prevádzku národného podniku, a ponechania ich doterajšiemu vlastníkovi,

b) rozhodovania o rozsahu znárodnenia,

c) ukladania vlastníkom veľkoobchodných podnikov, aby previedli časti majetkových podstát zastaveného veľkoobchodného podniku za náhradu do vlastníctva národného podniku,

d) určovania rozsahu začlenenia konfiškovaných majetkových podstát.

Čl. VI.

Minister vnútorného obchodu upraví a v Sbierke zákonov vyhlási úplné znenie zákona č. 118/1948 Sb., ako vyplýva z neskorších predpisov s pripojením čl. V tohto zákona.

Čl. VII.

Opatrenia urobené vo shode s ustanoveniami tohto zákona predo dňom začiatku jeho účinnosti sa pokladajú za urobené podľa tohto zákona.

Čl. VIII.

Ustanovenia čl. I č. 4 a 5 a ustanovenia čl. II č. 3, čl. III č. 2 a čl. IV č. 3, pokiaľ sa dovolávajú ustanovení §§ 8a a 10 zákona č. 118/1948 Sb., nadobúdajú účinnosť dňom 1. januára 1948 a ostatné ustanovenia tohto zákona dňom vyhlásenia; vykonajú ho ministri vnútorného obchodu a financií po dohode so zúčastnenými členmi vlády.

Gottwald v. r.

Dr. John v. r.

Zápotocký v. r.

Krajčír v. r.

Kabeš v. r.

Vydavateľ Zbierky zákonov Slovenskej republiky a prevádzkovateľ právneho a informačného portálu Slov-Lex dostupného na webovom sídle www.slov-lex.sk je Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné námestie 13, 813 11 Bratislava, tel.: 02 571 01 000, e-mail: helpdesk@slov-lex.sk.